

FACULTATEA DE SOCIOLOGIE ȘI PSIHOLOGIE

APROBAT ÎN ȘEDINȚA DE SENAT
din data de

Președinte Senat UVT,
Prof. univ. dr. ANTON TRĂILESCU

Avizat,

Prorector Strategie Academică,
Prof. univ. dr. IRINA MACSINGA

Director DECIDFR,
Conf. univ. dr. GABRIEL BÎZOI

Director DMC,
VLAD CHERECHEȘ

RAPORT DE AUTOEVALUARE

privind organizarea și desfășurarea programului de studii
postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă

„Literația în învățământul primar - provocări și soluții”

Timișoara 2024

RAPORT DE AUTOEVALUARE

1. INTRODUCERE – DATE GENERALE DESPRE PROGRAMUL DE STUDII POSTUNIVERSITARE

Facultatea de Sociologie și Psihologie își propune să organizeze, în conformitate cu prevederile *Metodologiei de organizare, desfășurare, înregistrare și raportare a programelor de studii postuniversitare la Universitatea de Vest din Timișoara*, un program educațional denumit ”Literația în învățământul primar - provocări și soluții” sub forma de **program de studii postuniversitare** de dezvoltare și formare profesională continuă.

Responsabilul acestui program de studii postuniversitare va fi **lector universitar dr. Cosmina Simona Lungoci**, cadru didactic titular al facultății.

Domeniul de studii ISCED¹ în care se încadrează programul de studii postuniversitare este: Educație, *Formarea cadrelor didactice fără specializare pe o anumită disciplină* cod: 0113.

Domeniul fundamental² în care se încadrează programul de studii postuniversitare este: **Științe sociale**.

Ramura de știință³ în care se încadrează programul de studii postuniversitare este: Psihologie și științe comportamentale.

Domeniul de studii universitare de licență⁴ în care se încadrează programul de studii postuniversitare este: **Științe ale educației**. În același domeniu, Universitatea de Vest din Timișoara are acreditate următoarele programe de studii universitare de licență: Psihopedagogie Specială, Pedagogia învățământului primar și preșcolar, Pedagogie.

Domeniul de studii universitare de masterat⁵ în care se încadrează programul de studii postuniversitare este: Științe ale educației. În același domeniu, Universitatea de Vest din Timișoara are acreditate următoarele programe de studii universitare de masterat: Consiliere și integrare educațională; Management educațional și dezvoltare curriculară; Terapii specifice ale limbajului și comunicării.

Nivelul de calificare al programului de studii postuniversitare, conform Cadrului Național al Calificărilor⁶: 6

Programul de studii postuniversitare va fi organizat la **forma de învățământ cu frecvență**.

¹ Clasificarea Internațională Standard a Educației (International Standard Classification of Education - Fields of education and training – ISCED-F 2013)

² Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*

³ Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*

⁴ Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*

⁵ Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*

⁶ Aprobat prin Hotărârea Guvernului României nr. 918 din 20 noiembrie 2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor (CNC), cu modificările și completările ulterioare

Limba de predare a programului de studii postuniversitare va fi limba română.

Contextul inițierii programului:

Organizarea acestui program de studii postuniversitare răspunde unei cereri reale a pieței formării și dezvoltării profesionale, neexistând un astfel de program de formare în mediul universitar din România, în contextul în care educația, în țara noastră, se confruntă cu o provocare majoră, și anume nivelul scăzut al literației copiilor, o problemă sistemică ce necesită soluții la nivel macro. Cunoscând importanța calității pregătirii profesorilor în vederea dezvoltării competențelor de literație, precum și rezultatele înregistrate de elevii români la cele mai recente teste PISA (2022), considerăm oportună inițierea unui program de formare și dezvoltare profesională continuă, destinat profesorilor din învățământul primar, pentru a veni în sprijinul acestora cu metodologii și bune practici pilotate la nivel internațional, cu scopul dezvoltării competenței de literație în primele clase ale școlii primare. Dezvoltarea timpurie a literației este esențială pentru a spori șansele ca rezultatele obținute de elevii noștri să intre pe un teren ascendent la evaluările standardizate din anii următori. Sprijinul susținut și bine ținut la debutul școlarității, pentru elevii care provin din familii cu un nivel de educație limitat al părinților, poate contribui la creșterea șanselor de succes școlar al acestor elevi și poate preîntâmpina părăsirea timpurie a școlii din motive de eșec școlar.

Organizarea acestui program de studii postuniversitare a fost aprobată în ședința Consiliului Facultății din data de și înregistrată cu nr.

2. OBIECTIVELE PROGRAMULUI DE STUDII POSTUNIVERSITARE

Acest program *se adresează* (grupul țintă) profesorilor din învățământul primar, învățătorilor și institutorilor.

Obiectivele programului de studii postuniversitare:

- Familiarizarea cursanților cu fundamentele majore teoretice, conceptuale, dovedite științific, ale dezvoltării literației la nivel primar și modul în care ele interrelaționează;
- Înțelegerea și selectarea instrumentelor și demersurilor de evaluare adecvate pentru a colecta dovezi privind dezvoltarea citit-scrisului în scopul fundamentării instruirii și documentării progresului elevilor.

Rezultate așteptate ale învățării (cunoștințe, abilități și responsabilitate și autonomie)⁷ ce urmează să fie dobândite de fiecare persoană care urmează programul sunt următoarele:

Cunoștințe:

1. Cunoașterea fundamentelor majore teoretice, conceptuale, dovedite științific, ale dezvoltării literației la nivel primar și modul în care ele interrelaționează:
 - a. cunoașterea componentelor majore ale competenței de receptare a mesajelor scrise: concepte despre textul tipărit, conștientizare fonologică, decodare, recunoașterea cuvintelor, fluentă, vocabular, comprehensiune;
 - b. cunoașterea procesului de dezvoltare a competenței de producere de mesaje scrise la nivel primar;
 - c. cunoașterea cadrelor teoretice și conceptuale majore, fundamentate științific, care descriu componentele interconectate ale citit-scrisului și ale învățării transdisciplinare;
 - d. cunoașterea demersurilor didactice fundamentate științific de dezvoltare a competențelor de receptare și de producere de mesaje scrise;
2. Înțelegerea și selectarea instrumentelor și demersurilor de evaluare adecvate pentru a colecta dovezi privind dezvoltarea citit-scrisului în scopul fundamentării instruirii și documentării progresului elevilor;

Abilități:

1. Aplică cunoștințele fundamentale pentru a examina critic programele școlare de citit-scris/comunicare în limba maternă pentru învățământul primar;
2. Selectează și utilizează evaluări adecvate pentru a colecta dovezi privind dezvoltarea citit-scrisului pe care le folosesc în scopuri de instruire și de documentare a progresului elevilor;
3. Proiectează, utilizează și adaptează demersuri și materialele de predare-învățare pentru a oferi un program de citit-scris coerent, integrat și motivant;
4. Reflectează asupra adecvării demersurilor și materialelor de predare-învățare în relație cu progresul elevilor la citit-scris;

Responsabilitate și autonomie:

1. Folosește datele colectate într-o manieră etică și le interpretează pentru a explica progresul elevilor;
2. Comunică constructiv cu părinții/tutorii legali despre progresul elevilor;

⁷ Precizarea acestora se va face detaliat pe fiecare componentă, conform nivelului 6 din Cadrul Național/European al Calificărilor - corelate, dacă e cazul, cu competențele aferente unei/unor ocupații/unei grupe de bază de ocupații;

3. Își examinează propria cultură și convingeri; învață despre culturile elevilor, familiilor și comunităților lor pentru a-și adapta instruirea și respectă aceste culturi;
4. Stabilește expectanțe mari pentru fiecare elev;
5. Colaborează cu colegii și cu mentorii în vederea dezvoltării profesionale continue și sunt activi în comunități profesionale de învățare.

Programul de studii postuniversitare se organizează pentru: dezvoltarea de competențe pentru mai multe ocupații din grupa de bază COR: 2341 Profesori în învățământul primar

Programul de studii postuniversitare își propune să formeze competențe aferente unei/unor ocupații/unei grupe de bază din COR:

- acordă sprijin elevilor în procesul de învățare;
- adaptează strategia didactică la abilitățile elevilor;
- aplică strategii didactice;
- evaluează progresul școlar al elevilor;
- ilustrează cu exemple în timpul activității didactice;
- observă progresul școlar al elevilor;
- oferă feedback constructiv;
- pregătește conținutul lecției;
- încurajează elevii să aprecieze propriile realizări;
- întreține relația cu părinții copiilor.

și se va avea în vedere corelarea rezultatelor așteptate ale învățării cu aceste competențe, prezentate mai sus.

3. MODUL DE ORGANIZARE AL PROGRAMULUI DE STUDII POSTUNIVERSITARE

La acest program de studii postuniversitare, **Literația în învățământul primar - provocări și soluții**, pot participa învățători, institutori și profesori pentru învățământul primar.

Programul se va organiza pe module, conform planului de învățământ (se va detalia modul de organizare și calendarul activităților didactice care se vor derula).

Modulul I: Ce este literația?

Modulul II: Cunoaște-ți cititorii!

Modulul III: Țintește problema!

Pe parcursul anului universitar 2024-2025, intenționăm organizarea a două programe de formare, după cum urmează:

Programul 1:

Modulele se vor succeda, pe parcursul unei perioade de 4 luni, astfel: modulul I: octombrie 2024, modulul II: noiembrie și decembrie 2024, modulul III: decembrie 2024 și ianuarie 2025.

Programul 2:

Modulele se vor succeda, pe parcursul unei perioade de 4 luni, astfel: modulul I: februarie 2025, modulul II: martie și aprilie 2025, modulul III: aprilie și mai 2025. (DECIDFR - Nu credem că ar trebui inclus aici)

Durata de pregătire pentru realizarea obiectivelor propuse este de 108 ore de activități didactice echivalentul a unui număr de **10 credite de studii transferabile** (9 + 1 examen de absolvire), conform *Planului de învățământ propus*.

Durata unui program de formare este de 4 luni/16 săptămâni.

Numărul minim și maxim de participanți pentru un ciclu sau o serie de pregătire este de: **15**, respectiv **20** de cursanți.

Parteneri în organizarea programului de studii postuniversitare este **Fundația Noi Orizonturi**.

Locul de desfășurare a programului de studii postuniversitare/Activitatea didactică se va desfășura în spațiile de învățământ ale Facultății de Sociologie și Psihologie.

4. PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT AL PROGRAMULUI DE STUDII POSTUNIVERSITARE

Planul de învățământ al acestui program de studii postuniversitare răspunde obiectivelor stabilite, cuprinzând disciplinele care oferă cunoștințele de specialitate solicitate, fiind bine structurat și adaptat la cerințele cursanților potențiali.

Planul de învățământ al acestui program este următorul:

Plan de învățământ

Nr. crt.	Disciplina	Activități didactice			Nr. credite	Forma de evaluare
		C	S	AP ⁸⁾		
1.	Ce este literația?	12	12		2	Examen

⁸⁾ Laborator/Proiect/Activități practice

Nr. crt.	Disciplina	Activități didactice			Nr. credite	Forma de evaluare
		C	S	AP ⁸⁾		
2.	Cunoaște-ți cititorii! - evaluarea literației în învățământul primar	16	10	10	3	Examen
3	Țintește problema! - soluții eficiente de dezvoltare a literației	16	20 32		4	Examen
Total număr de ore de activități didactice/credite ECTS		44	42 54	10	9	
Examen de absolvire		12			1	Examen de absolvire
Total ore/credite:		108 120			10	

5. CADRELE DIDACTICE

Calificarea persoanelor cu atribuții de instruire teoretică și practică este prezentată în tabelul de mai jos, iar CV-urile persoanelor sunt atașate prezentului raport:

TABEL NOMINAL

privind Calificarea persoanelor cu atribuții de instruire teoretică și practică
pentru programul de studii postuniversitare:

Literația în învățământul primar - provocări și soluții

Nr. crt.	Numele și prenumele	Disciplina	Tip activitate didactică			Gradul didactic /Experiența sau funcția în domeniu	Locul de muncă
			C	S	AP		
1	Lungoci Cosmina Simona	Ce este literația?	C	S		- Lector univ. dr., doctor în filologie, didactician, titulară a cursului și seminarelor de Didactica limbii și literaturii române în ciclul primar, în cadrul UVT, DȘE;	Universitatea de Vest din Timișoara Facultatea de Sociologie și Psihologie Departamentul de Științe ale Educației
2	Lungoci Cosmina Simona	Cunoaște-ți cititorii! - evaluarea literației în învățământul primar	C			-Membră în comisii de acordare a gradului didactic I în învățământul primar și preșcolar, membră în comisii de examinare pentru acordarea gradului didactic II în învățământul primar și preșcolar, coordonator lucrări metodico-științifice pentru obținerea gradului didactic I în învățământul primar; organizator cursuri de formare continuă și	

						manifestări științifice destinate cadrelor didactice din învățământul preuniversitar; -Absolventă program de masterat: Linguistique et didactique -Absolventă a Programului Postuniversitar de Formare și Dezvoltare Profesională Continuă: Calitate, inovare, comunicare în sistemul de formare continuă a didacticienilor din învățământul superior	
3	Kovacs Maria	Cunoaște-ți cititorii! - evaluarea literației în învățământul primar		S	AP	Profesor, formator profesori, dezvoltator curriculum formare, consultant educațional (național, internațional), autor program de formare <i>Toți copiii citesc</i> ;	Fundația Noi Orizonturi
4	Kovacs Maria	Țintește problema! - soluții eficiente de dezvoltare a literației	C	S	AP	Autor resurse de didactică, prezentator regulat la conferințele europene de literație, contributor permanent la Consilierul de Lectură (rubrica <i>Cum de nu înțelege ce citește?</i>), fost colaborator al UB (cursul <i>Intervenții socio-educationale în comunități defavorizate</i>). Absolventă curs <i>Advanced English studies for teachers</i> (Universitatea din Edinburgh) și <i>Educational Policy Studies</i> (Teachers College, Columbia University, NY, SUA).	

6. METODE DIDACTICE ȘI BAZA MATERIALĂ

Metodele și mijloacele prin care se asigură transmiterea și asimilarea cunoștințelor și formarea abilităților, dar și evaluarea și validarea dobândirii rezultatelor așteptate ale învățării sunt menționate în **fișele disciplinelor**, anexate prezentului raport.

Mijloacele didactice utilizate sunt (listă neexhaustivă, poate fi completată și cu alte mijloace):

- computer portabil;
- videoproiector și amplificare sunet;
- suporturi de curs în format electronic și tipărit, pentru fiecare cursant și fiecare disciplină;
- Google classroom.

7. FINALIZAREA PROGRAMULUI DE STUDII POSTUNIVERSITARE

Programul de studii postuniversitare se finalizează cu un *examen de absolvire*, care constă dintr-un *examen de certificare a competențelor profesionale/rezultatelor învățării asimilate* de cursanți pe parcursul programului, format dintr-un set de probe teoretice și/sau practice prin care se constată (se evaluează și se validează) dobândirea rezultatelor învățării/competențelor specifice programului de studii postuniversitare, cu respectarea criteriilor de asigurare a calității, desfășurat pe baza unei *proceduri de evaluare stabilită în conformitate cu obiectivele programului de formare*.

Evaluarea cursanților la examenul de absolvire se va face pe baza unui **portofoliu** ce reunește documente aferente unui studiu de caz. Examinarea va fi orală, iar notarea se va face de la 1 la 10, nota minimă de absolvire fiind 7, iar nota maximă 10.

Comisia de finalizare a programului de studii postuniversitare, avizată de decanul facultății, directorul DECIDFR și aprobată de Rectorul UVT, va fi alcătuită din cel puțin trei persoane: un președinte și doi membri. Comisia de finalizare a programului de studii postuniversitare are secretarul acesteia, care nu face parte din comisie. Din componența comisiei de finalizare a programelor de studii postuniversitare trebuie să facă parte, în proporție de cel puțin o treime din numărul membrilor, persoane din afara UVT, reprezentând piața muncii. La examen pot asista și alți reprezentanți ai pieței muncii/beneficiarilor programelor de formare profesională.

Media finală este formată din: 50% examen final de absolvire și 50% nota obținută ca medie a notelor de la examenele finale aferente fiecărui modul. Se va face media aritmetică a celor două note. Notarea se va face, pentru fiecare disciplină/modul, cu note de la 1 la 10, calificativul minim pentru promovare fiind 5, iar calificativul maxim 10.

Absolvenților programului de studii postuniversitare care promovează examenul de absolvire, Universitatea de Vest din Timișoara le eliberează un *certificat de atestare a competențelor profesionale* care este însoțit de *suplimentul descriptiv, conform modelului din anexa nr. 10 la Hotărârea Guvernului României nr. 607/2014 privind aprobarea conținutului și formatului actelor de studii care vor fi eliberate absolvenților ciclului I - studii universitare de licență*.

Anexe la raportul de autoevaluare:

- Fișele tuturor disciplinelor prevăzute în planul de învățământ al programului de studii postuniversitare;
- CV-urile tuturor persoanelor cu atribuții de instruire teoretică și practică în cadrul programului de studii postuniversitare;
- Acordul de parteneriat cu partenerul implicat în organizarea programului de studii postuniversitare.

Decan,
Conf. univ. dr. Marius Lupșa Matichescu

Responsabil program,
Lect. univ. dr. Cosmina Simona Lungoci

